

SPOROČILO ZA JAVNOST

557/18

9. 10. 2018

Skupna izjava visoke predstavnice EU za zunanje zadeve in varnostno politiko ter generalnega sekretarja Sveta Evrope ob evropskem in svetovnem dnevu proti smrtni kazni

Na evropski in svetovni dan proti smrtni kazni Svet Evrope in Evropska unija (EU) znova izražata odločno nasprotovanje smrtni kazni v vseh okoliščinah in v vseh primerih. Smrtna kazen je napad na človekovo dostojanstvo. Je okrutno, nečloveško in ponižujoče ravnanje ter krši pravico do življenja. Smrtna kazen nima dokazanega odvračilnega učinka in omogoča, da pravosodne napake postanejo nepovratne.

Vse države članice EU in Sveta Evrope so odpravile smrtno kazen. Odprava smrtne kazni zakonsko ali v praksi je predpogoj za članstvo v Svetu Evrope, absolutna prepoved smrtne kazni v vseh okoliščinah pa je zapisana tako v protokolih št. 6 in št. 13 Evropske konvencije o človekovih pravicah kot tudi v Listini EU o temeljnih pravicah. Vse evropske države, ki tega še niso storile, pozivamo, naj te pogodbe ratificirajo.

Prav tako znova pozivamo oblasti v Belorusiji, edini državi na evropski celini, ki še vedno uporablja smrtno kazen, naj uvede moratorij kot odločilni korak v smeri približevanja države vseevropskim standardom.

Svet Evrope in EU si bosta na svetovni ravni še naprej prizadevala za odpravo smrtne kazni. Podprli bomo prihodnjo resolucijo Generalne skupščine ZN o moratoriju na uporabo smrtne kazni, EU in Belgija pa bosta konec februarja 2019 v Bruslju gostili sedmi svetovni kongres proti smrtni kazni.

V pričakovanju uvedbe moratorija Svet Evrope in EU države, ki smrtno kazen še vedno uporabljajo, odločno pozivata, naj vse preostale smrtne kazni spremenijo v zaporne kazni ter v vsakem primeru zagotovijo, da pogoji v zaporih izpolnjujejo zahteve človekovega dostojanstva. Te države v skladu z mednarodnim pravom ne smejo izvajati usmrtitev mladoletnikov, nosečnic ali ljudi z duševnimi obolenji ali motnjami v duševnem razvoju. Poleg tega ni mogoče upravičiti uporabe smrtne kazni pri ljudeh, obsojenih zaradi gospodarskega kriminala, ljudeh, ki so sami žrtve resnih kaznivih dejanj, kot je posilstvo v partnerski zvezi, in katerih dejanja – katerih vzrok je resnična samoobramba – pripeljejo do nenamerne smrti druge osebe. Države članice bi se morale vzdržati tega, da prek medsebojne pravne pomoči ali drugih oblik sodelovanja podpirajo politike glede drog v državah, kjer so prekrški v zvezi z drogami lahko kaznovani s smrtno kaznijo.

Države članice bi morale še naprej sprejemati učinkovite ukrepe za preprečevanje njihove vpletenosti, tudi posredne, v uporabo smrtne kazni v tretjih državah, na primer s sprejemanjem ukrepov, ki preprečujejo trgovino z blagom, ki bi se nato lahko uporabilo za izvajanje usmrtitev. V tem okviru bosta Svet Evrope in EU še naprej spodbujala Svetovno zavezništvo za prepoved trgovine z blagom, ki se uporablja za smrtno kazen in mučenje.

Tej izjavi se pridružujejo države kandidatke nekdanja jugoslovanska republika Makedonija*, Črna gora*, Srbija* in Albanija*, država v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu in možna kandidatka za članstvo Bosna in Hercegovina, države Efte Islandija, Lihtenštajn in Norveška, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora, ter Ukrajina in Gruzija.

*Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Črna gora, Srbija in Albanija še naprej sodelujejo v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu.

Press office - General Secretariat of the Council

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press.office@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press